

ADVIES

CRB 2021-2190

**Rekenkundige en logische controles
van de jaarrekening en
het gebruik van de eBox**

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

Advies

Rekenkundige en logische controles van de jaarrekening en het gebruik van de eBox

**Brussel
15.07.2021**

Inbehandelingneming

Bij brief van 31 mei 2021 heeft het kabinet van de Vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee, Vincent Van Quickenborne, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven om advies gevraagd betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen aangaande rekenkundige en logische controles van de neer te leggen jaarrekening en het gebruik van de eBox door de Nationale Bank van België. De uiterlijke indieningsdatum van het advies was 9 juli 2021.

Het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven is een wettelijke vormvereiste. Artikel 3:41 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) bepaalt immers dat de koninklijke besluiten ter uitvoering van titel betreffende de jaarrekeningen van vennootschappen met rechtspersoonlijkheid ter advies worden voorgelegd aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en worden genomen na overleg in de Ministerraad.

De subcommissie Vennootschapsrecht werd belast met het opstellen van een ontwerpadvies. Namen deel aan de werkzaamheden van de subcommissie: de dames Heuskin (UCM) en Vandormael (ACV) en de heren Dierckx (ABVV), Cosaert (ACV), Eggermont (VBO), Leurquin (Unisoc), Saygin (Unisoc) en Schepens (ACLVB). De subcommissie kon eveneens een beroep doen op de deskundige medewerking van de heren Desie, woordvoerder bij de Nationale Bank van België (NBB) en Martens, juridisch adviseur bij de Nationale Bank van België (NBB).

Het ontwerpadvies werd via elektronische weg voorgelegd aan de plenaire vergadering, die het op 15 juli 2021 unaniem heeft goedgekeurd.

Inleiding

Het kabinet van de Vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee, Vincent Van Quickenborne, vraagt de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven om advies over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen aangaande rekenkundige en logische controles van de neer te leggen jaarrekening en het gebruik van de eBox door de Nationale Bank van België.

Het koninklijk besluit beoogt enerzijds de voorwaarden waaraan een jaarrekening opgemaakt in de vorm van een bestand in het "Portable Document Format" (PDF)-formaat moet voldoen om te kunnen worden neergelegd bij de Nationale Bank van België gelijk te stellen met de voorwaarden die van toepassing zijn voor de neerlegging van een jaarrekening opgemaakt in de vorm van een gestructureerd databestand, via de wijziging van de artikelen 3:69 en 3:74 van het koninklijk besluit van 29 april 2019. Anderzijds heeft het koninklijk besluit tot doel te voorzien dat de Nationale Bank van België de mededeling van de neerlegging van de jaarrekening via de eBox kan overmaken aan de rechtspersoon op wie de jaarrekening betrekking heeft door artikel 3:72 van het koninklijk besluit van 29 april 2019 te wijzigen.

Voor jaarrekeningen opgemaakt in de vorm van een gestructureerd databestand geldt dat de neerlegging van deze jaarrekeningen enkel wordt aanvaard wanneer zij voldoen aan rekenkundige en logische controles.

Voor jaarrekeningen opgemaakt in de vorm van een PDF-bestand geldt momenteel dat de neerlegging van deze jaarrekeningen eerst wordt aanvaard (en op internet ter beschikking gesteld) en de rekenkundige en logische controles pas nadien, na een tijdsintensieve manuele encoding, worden toegepast.

Dankzij de vernieuwing en verdere automatisering van de Balanscentrale van de Nationale Bank van België is het voortaan echter mogelijk om ook de jaarrekeningen opgemaakt in de vorm van een PDF-bestand onmiddellijk via OCR-herkenning in te lezen en aan de rekenkundige en logische controles te onderwerpen voordat zij worden aanvaard. Door de neerlegging van jaarrekeningen opgemaakt in de vorm van een PDF-bestand te weigeren wanneer er niet is voldaan aan de rekenkundige en logische controles worden deze jaarrekeningen op dezelfde wijze behandeld als jaarrekeningen die werden opgemaakt in de vorm van een gestructureerd databestand. Daarnaast, en zo niet belangrijker, zal de kwaliteit van de jaarrekeningen die de Nationale Bank aan iedere geïnteresseerde ter beschikking stelt hierdoor sterk toenemen, o.a. voor het opstellen van de Nationale en regionale Rekeningen.

In het kader van de vernieuwing en verdere automatisering van de Balanscentrale van de Nationale Bank van België wordt er eveneens voorzien dat de mededeling van de neerlegging van een jaarrekening, die vooralsnog via de post wordt bezorgd aan de ondernemingen op wie de jaarrekening betrekking heeft, via de eBox, ingesteld door de wet van 27 februari 2019 inzake elektronische uitwisseling van berichten via de eBox, aan deze ondernemingen wordt overgemaakt.

Vanaf 1 januari 2022 zal de aangepaste applicatie voor de neerlegging van de jaarrekeningen aldus de vereiste controles automatisch uitvoeren wanneer de jaarrekeningen worden neergelegd en zal er gebruik worden gemaakt van de eBox voor het bezorgen van de mededeling van de neergelegde jaarrekening aan de betrokken rechtspersoon.

Advies

De Raad wenst eerst en vooral de vertegenwoordigers van de Nationale Bank van België te bedanken voor hun mondelinge toelichting bij dit ontwerp van koninklijk besluit tijdens de vergadering van 24 juni 2021.

De Raad ondersteunt de doelstellingen van dit ontwerp van koninklijk besluit en acht het positief dat het voortaan mogelijk is om ook de jaarrekeningen opgemaakt in de vorm van een PDF-bestand aan de rekenkundige en logische controles te onderwerpen voordat zij worden aanvaard. Dit zal immers de kwaliteit van de jaarrekeningen die de Nationale Bank van België ter beschikking stelt en aldus ook de kwaliteit en betrouwbaarheid van de door de CRB veelvuldig gebruikte statistieken (Nationale rekeningen) ten goede komen.

De Raad merkt op dat er vanaf 1 januari 2022 voor het bezorgen van de mededeling van de neergelegde jaarrekening aan de betrokken rechtspersoon uitsluitend van de eBox gebruik zal worden gemaakt. Dit kadert binnen de doelstelling van administratieve vereenvoudiging van het Regeerakkoord 2020¹.

De Raad ondersteunt ten volle de maatregelen die worden genomen ter bevordering van administratieve vereenvoudiging en die een verdere digitalisering nastreven. In dat kader is de Raad dan ook voorstander van een uitgebreide toepassing van de eBox. De Raad vindt het echter jammer dat er geen gemeenschappelijke eBox is voor het geheel der diensten van de verschillende administraties. Op dit moment bestaat er een veelheid aan digitale platformen die elk hun eigen kenmerken hebben en waarvan het gebruiksgemak dikwijls te wensen overlaat. Om er enkele op te noemen: Biztax, Tax-on-web, MyMinfin, het UBO-register, MijnGezondheid.be, mypension.be, enz.

¹ [Hoofdstuk 2.3 'Ondernemerschap', pijler 4 'Administratieve vereenvoudiging van het Regeerakkoord 30 september 2020.](#)

De Raad pleit dus voor een éénloketsysteem dat op een eenvormige wijze functioneert, naar het voorbeeld van wat er in Frankrijk gebeurt.

De Raad merkt verder op dat de eBox nog niet bij alle ondernemingen voldoende ingeburgerd is en in de praktijk voornamelijk bij kleinere ondernemingen nog weinig gebruikt wordt. Vanuit het 'Leave no one behind' principe acht de Raad het dan ook belangrijk dat de overheid, niet alleen ten aanzien van burgers, maar ook ten aanzien van ondernemingen, werk maakt van een e-inclusiebeleid en van het verder promoten van de eBox. Publieke dienstverlening moet immers, in welke vorm dan ook en conform het grondwettelijk recht van gelijke behandeling, toegankelijk zijn voor iedereen. Desgevallend dienen voor ondernemingen die nog onvoldoende vertrouwd zijn met de eBox, de nodige overgangsmaatregelen te worden voorzien.

Met betrekking tot het gebruik van de eBox merkt de Raad verder nog op dat dit tot praktische problemen zou kunnen leiden voor bv. gemandateerde sociale secretariaten, boekhouders, revisoren en banken die geen of moeilijk toegang tot de eBox hebben en die aldus niet beschikken over een deel van de informatie om de verplichtingen van de onderneming waarvoor zij over een mandaat beschikken te vervullen, alsook inzake GDPR-vereisten. Voor zelfstandige natuurlijke personen is er bovendien gevaar op verwarring tussen de professionele en de privé eBox.